

Asia: VN/11293/2022

Valtioneuvoston asetus Suomen ilmastopaneelista

Lausunnonantajan lausunto

1 § Kokoonpano

Asetusluonnoksessa mainitaan, että ilmastopaneelissa on oltava asiantuntemusta ainakin luonnontieteen, oikeustieteen ja taloustieteen aloilta. On epäselvää, miksi juuri nämä kolme tieteenalaa on erikseen mainittu, sillä myös monien muiden alojen panos ilmastopaneelille on keskeisen tärkeää. Lisäksi kolme mainittua alaa ovat keskenään varsin eri tasoisia: luonnontieteet kattavat lukuisia eri tieteenaloja, kun taas talous- ja oikeustiede ovat yksittäisiä tieteenaloja. Mikäli yksittäisiä tieteenaloja halutaan asetuksessa mainita, tulisi listausta täydentää muilla keskeisillä aloilla (esim. yhteiskuntatieteet, energiatutkimus, maatalous- ja metsätieteet, terveystieteet). Emme kuitenkaan pidä tätä toivottavana ratkaisuna, sillä paneelin tietotarpeet voivat muuttua merkittävästikin ajan kuluessa, eikä asetuksen tulisi siksi sementoida paneelin koostumusta tarpeettoman tiukasti. Ehdotamme sen vuoksi muotoiluksi:

”Ilmastopaneelissa on oltava korkeatasoista ja laaja-alaista tieteellistä asiantuntemusta tieteenaloilta, joissa tutkitaan ilmastonmuutoksen hillintään ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen läheisesti liittyviä ilmiöitä ja sektoreita.”

2 § Asettaminen

-

3 § Toiminta

Paneelin päätösvaltaisuuksien osalta tulee huomioida, että kokoukset ovat nykyisin usein hybridikokouksia, joten paneelin tulee olla päätösvaltainen, jos puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan lisäksi kokoukseen osallistuu paikan päällä tai etäyhteyden välityksellä vähintään puolet jäsenistä.

4 § Jäsenen toimikausi

Paneelin uudistumisen näkökulmasta on kannatettavaa, että paneelin jäsenenä voisi jatkossa toimia pääsääntöisesti korkeintaan kaksi toimikautta peräkkäin. Jatkuvuuden kannalta pidämme hyvänä myös esitystä, että jäsenenä voi kuitenkin toimia kolme toimikautta peräkkäin, jos kolmantena toimikautena toimii paneelin puheenjohtajana. Samanaikaisesti on syytä huomata, että joillain ilmastonmuutoksen torjunnan kannalta keskeisillä tutkimusaloilla kokoneiden tutkijoiden lukumäärä Suomessa on hyvin rajallinen. On tärkeää, että paneelin tieteellinen osaaminen myös näillä tieteenaloilla pystytään varmistamaan, esimerkiksi suomalla harkinnanvarainen poikkeus toimikausirajoitukseen.

5 § Palkkiot

-

Muut huomiot

-

Kaurola Jussi
Ilmatieteen laitos